ΘΕΩΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΤΑΣΙΑΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΤΑΣΙΑΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ www.psounis.gr



Θεώρημα (Απαγωγής):

Av $T \cup \{\varphi\} \vdash \psi$ tote $T \vdash \varphi \rightarrow \psi$

Ευθεία χρήση:

Aν γνωρίζουμε (π.χ. από την εκφώνηση) ότι: $T \cup \{\phi\}$ $\vdash \psi$ Τότε από το θεώρημα απαγωγής «έπεται» (ή «προκύπτει άμεσα») ότι ισχύει: $T \vdash φ \rightarrow ψ$ Αντίστροφη χρήση:

Για να δείξουμε ότι: $T \vdash φ → ψ$ Από το θεώρημα Απαγωγής αρκεί να δείξουμε ότι: $T \cup \{\varphi\} \vdash \psi$

Θεώρημα (Αντιθετοαναστροφής): $T \cup \{oldsymbol{arphi}\} \vdash eg oldsymbol{\psi}$ αν και μόνο αν $T \cup \{oldsymbol{\psi}\} \vdash eg oldsymbol{arphi}$

Θεώρημα (Εις Άτοπο Απαγωγής): Aν $T \cup \{ \phi \}$ είναι αντιφατικό τότε $T \vdash \neg \phi$

Ευθεία χρήση:

Αν γνωρίζουμε (π.χ. από την εκφώνηση) ότι: $T \cup \{\varphi\}$ είναι αντιφατικό Τότε από το θεώρημα απαγωγής σε άτοπο «έπεται» (ή

«προκύπτει άμεσα») ότι ισχύει: $T \vdash \neg φ$ Αντίστροφη χρήση:

Για να δείξουμε ότι: $T \vdash \neg \varphi$ Από το θεώρημα απαγωγής σε άτοπο αρκεί να δείξουμε ότι: $T ∪ {φ}$ είναι αντιφατικό.

Αντιφατικό Σύνολο Τύπων:

Ένα σύνολο τύπων Τ καλείται αντιφατικό αν υπάρχει ένας τύπος ψ τέτοιος ώστε να ισχύει:

Συνεπές σύνολο τύπων:

Σύνολο τύπων που δεν είναι αντιφατικό

ΑΣΚΗΣΗ: Να αποδείξετε ότι:

 $\vdash ((\psi \rightarrow \neg \psi) \rightarrow \neg \chi) \rightarrow (\chi \rightarrow \neg (\psi \rightarrow \neg \psi))$ Απάντηση:

Από το θεώρημα Απαγωγής αρκεί να δείξω:

 $(\psi \rightarrow \neg \psi) \rightarrow \neg \chi \vdash \chi \rightarrow \neg (\psi \rightarrow \neg \psi)$ Από το θεώρημα Απανωγής αρκεί να δείξω:

 $\{(\psi \rightarrow \neg \psi) \rightarrow \neg \chi, \chi\} \vdash \neg(\psi \rightarrow \neg \psi)$

Από το θεώρημα Αντιθετοαναστροφής αρκεί να δείξω: $\{(\psi \rightarrow \neg \psi) \rightarrow \neg \chi, \psi \rightarrow \neg \psi\} \vdash \neg \chi$

που έχει τυπική απόδειξη: $\psi \rightarrow \neg \psi \ Υπόθεση$

(Ψ → ¬Ψ) → ¬χ Υπόθεση $\neg \chi$ MP1,2

ΑΣΚΗΣΗ: Να αποδείξετε ότι:

Απάντηση:

 $\{\chi \rightarrow \neg \psi, \phi\} \vdash \chi \rightarrow \neg (\phi \rightarrow \psi)$

Από το θεώρημα απαγωγής αρκεί να δείξουμε ότι: $\{\chi \rightarrow \neg \psi, \phi, \chi\} \mid \neg (\phi \rightarrow \psi)$ Από το θ.απαγωγής σε άτοπο αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο τύπων:

T={ $\chi \rightarrow \neg \psi$, φ , χ , $\varphi \rightarrow \psi$ } είναι αντιφατικό.

Και ακολουθούν οι τυπικές αποδείξεις: ΤΗ ψ και ΤΗ --ψ

Θεώρημα (Εγκυρότητας): Αν $T \vdash \varphi$ τότε $T \vDash \varphi$

(ευθεία χρήση) Αν γνωρίζουμε (π.χ. από την εκφώνηση) ότι $T \vdash \varphi$. Τότε από το θεώρημα εγκυρότητας «έπεται» ότι ισχύει: $T \vDash \varphi$

(αντίστροφη χρήση) Για να δείξουμε ότι: $T \models \varphi$. Από το θεώρημα εγκυρότητας αρκεί να δείξουμε ότι: $T \vdash \varphi$

Θεώρημα (Πληρότητας): Αν $T \vDash \varphi$ τότε $T \vdash \varphi$

(ευθεία χρήση) Αν γνωρίζουμε (π.χ. από την εκφώνηση) ότι $T \vDash \varphi$.

Τότε από το θεώρημα πληρότητας «έπεται» ότι ισχύει: $T \vdash \varphi$

(αντίστροφη χρήση) Για να δείξουμε ότι: $T \vdash \varphi$. Από το θεώρημα πληρότητας αρκεί να δείξουμε ότι: $T \models \varphi$

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΥΠΙΚΩΝ ΘΕΩΡΗΜΑΤΩΝ



Απόδειξη 1 (χωρίς Θεωρήματα Προτασιακού Λογισμού)

Η τυπική απόδειξη είναι:

- 1. $\phi \rightarrow ((\phi \rightarrow \phi) \rightarrow \phi)$ ΣA στο AΣ1 όπου $\phi:\phi, \psi:\phi \rightarrow \phi$
- 2. $(\phi \rightarrow ((\phi \rightarrow \phi) \rightarrow \phi)) \rightarrow ((\phi \rightarrow (\phi \rightarrow \phi)) \rightarrow (\phi \rightarrow \phi))$ ΣA $\sigma \tau o$ $\Delta \Sigma 2$ $\delta \tau o \omega$ $\phi : \phi$, $\psi : \phi \rightarrow \phi$, $\chi : \phi$
- 3. $(\phi \rightarrow (\phi \rightarrow \phi)) \rightarrow (\phi \rightarrow \phi)$ MP1,2
- 4. $\phi \rightarrow (\phi \rightarrow \phi)$ ΣΑ στο ΑΣ1 όπου ϕ : ψ , ψ : ϕ
- 5. $\phi \rightarrow \phi$ MP3,4

Απόδειξη 2 (με Θεωρήματα Προτασιακού Λογισμού)

Από το θεώρημα απαγωγής αρκεί να δείξω:

$$\varphi \vdash \varphi$$

που έχει τυπική απόδειξη:

1. φ Υπόθεση

$\vdash \phi \to \neg \neg \phi$

Από το θεώρημα Απαγωγής αρκεί να δείξω:

$$\varphi \vdash \neg \neg \varphi$$

Από το θεώρημα Αντιθετοαναστροφής αρκεί να δείξω:

$$\neg \varphi \vdash \neg \varphi$$

που έχει τυπική απόδειξη:

1. ¬φ Υπόθεση

$\textbf{F} \lnot \lnot \phi \rightarrow \phi$

Από το θεώρημα Απαγωγής αρκεί να δείξω:

$$\neg \neg \varphi \vdash \varphi$$

που έχει τυπική απόδειξη:

- 1. ¬¬φ Υπόθεση
- 2. $\neg\neg\phi\rightarrow(\neg\phi\rightarrow\neg\neg\phi)$ ΣA στο AΣ1 όπου $\phi:\neg\neg\phi,\psi:\neg\phi$
- 3. $\neg \phi \rightarrow \neg \neg \phi$ MP1,2
- 4. $(\neg \phi \rightarrow \neg \neg \phi) \rightarrow ((\neg \phi \rightarrow \neg \phi) \rightarrow \phi)$ ΣA στο AΣ3 όπου ϕ : $\neg \phi$, ψ : ϕ
- 5. $(\neg \phi \rightarrow \neg \phi) \rightarrow \phi \text{ MP3,4}$
- 6. $\neg \phi \rightarrow \neg \phi$ ΣΑ στο Τυπικό Θεώρημα $\vdash \phi \rightarrow \phi$ όπου ϕ : $\neg \phi$
- 7. φ MP6,5

Και παραθέτουμε την τυπική απόδειξη του τυπικού θεωρήματος $\vdash \phi \rightarrow \phi$